Сварка так закінчилася, що старий Чюпей відокремився від дітей і від сьогоднішнього дня спить на дворі, а діти в хаті. То вони до нього нічого не мають, а він до них нічого, хоть най зараз хата валиться.

І дід скорчився під колешниною на в’язці мерви, аби спати, але очі не зажмурюються, у голові вариться:

— Абисте-си тоги доробили, коли вода горі піде, абисте-си на своїх дітей такого діждали! Так я вам віншою, шо-сми ваш дьидя, шо-сми вам грунт записав.

— Але єк мні зять чістує, то найби було, бо то чужя дитина, то за того шо-сми на грунт приймив, шо ми розум відобрало.

— То за цу царинку маєш, діду, позавуш, а за цес бурдей межи ребра, — каже.

— Таки так, най мні піхає, най мні місит, толочит, то ані писну, бо то мій розум.

— Я ночі не досипляв, їсти не доїдав, аби лишень ’д хаті прискорбити. Тепер шо робиш, то не твоє, не маєш права.

— За коновочьку маєш, діду, межи очі, аби-с знав, єк працу пропивати.

— Повх межи очі, повз! Мовчи, старий, то тебе твій зять так годує.

— Таку маєш файну оборону, таку доньку файну.

— Бий, каже, марнотратцу, куди видиш, бий – я через него сороченьки не маю!

— А бодай бих ті був малов на лавицу поклав, бодай бих ті був не сплодив.

— Я тебе трошєю? Свою працу трошєю.

— Ану-ко, встань, Насте, з гробу та подивиси, єк твоя донька дьидю шінує!

— Бий, каже, бий ліпше!

Дід обертався на другий бік. Його голова розліталася, усі старі кісточки тріщали і розскакувалися, як спорохнявілі тріски, усі жили рвалися, уся стара сукровиця у землю витікала. Так йому здавалося. Очі хотіли злісно на хату подивитися, та не могли; тьма очі заступила. Хоч би всі хати в селі горіли, хоч би його діти у них пеклися, він не кинув би пальцем. То не його хата. Піт став на чолі виступати.

— Але ти, старий, віджив своє, то машір з своєї хати, не відривай унукам грінку від губи! Руш, старий, з хати, аді ноги зачьинают ти гнити; якої неволі меж ждати?

— Таже-с уже діждавси, на маєш! Аді курей на шию та й авус, та й най буде окаяніє на все село.

— Оце село хоть над озером стане!

— Єк село споганилося, то най пропаде. Торбеям нашо села?

— Твої ровесники вигибли, а ти чього дітем заважьиєш? Аді Микитюків нема, Гелевичів нема, Красія убили, нікого нема. Тогди було інак, а тепер інак.

— А бери ж, старий Чюрею, курей на шию, най молода Чюретина наживаєси!

— Таже ти лумеря не маєш, ти си нічим не пишеш.

— Твій зять пишеси, а ти ні, бо-с такий мав розум.

— Ех! Шо нажив-єс-си, шо на набував-єс-си! Тепер на псю матір.

— Най повішеника ховає, най люди це місце обминают.

— Такі грешні маєш діти!

— Аєк, аєк, грешні, най повішеника відтинают, най радуютси.

— Ей, песєта, песєта, кобих так дужий!

— Мой, бийте діда, єк гамана! Нате – бийте! Ліше бийте!

Дід підвів мале, як грудочка сухої землі, лице, аби його діти били. Лице металося, гейби розсипалося, а сухі руки моцювали курей. Увесь дід задрожав дознаки так, як старий підрубаний дуб, що має скотитися стрімголов у пропасть, аби там зігнити.

Він закинув курей на шию і наперся вставати, але ноги не пускали. Ймився руками землі і застогнав не своїм голосом, підвівся і назад упав, відтак запер у собі дух, ввесь напружився і знов підвівся і ще раз упав і зараз підвівся і пошкутильгав під лісничку. Під ту саму лісничку, що її був сам засадив і що перед вікнами розрослася, але лігма, бо на ній його покійничка арнарію сушила.

Ніч придавила землю, аби не корнєлася. Усе село вирівнялось, гей мочуло. Тьма усе позакривала: і низькі, гуцульські хатки, і високу

церкву, і голодних голаків, і маржинку, і… тіло старого Чюрея перед хатою. Але лише до рання.

Гори попідпирали свої великі голови й лежали каменем, гейби боялися носчі, аби їх не задушила. Такі мокрі, як хмари, так поупрівали. Але їх ніхто не порунтає, бо важкі, бо на то їх земля сплодила, аби мир годували. Усі роти мають кожного дня погодувати, усю голоднечу наситити. Лиш дід Чюрей не роззявить до них більше рота, бо… такий мав розум!

Приміточки (словничок) до новелі:

Колешня – стайня для худоби

Мерва —

Царинка – обгороджена сіножать коло хати

Позавуш – поза вуха

Бурдей – убога хата, хижа

Піхати – товкти, бити

Писнути – тихо скрикнути, вигукнути

Прискорбити – придбати

Повх – гуп (звук після удару кулаком)

Марнотратца – марнотратник

Трошєти – витрачувати

Кинути – поворушити (в цьому сенсі)

Машір – "машеруй", забирайся (в цьому сенсі)

Сукровиця – сукровиця, кров (в цьому сенсі)

Курмей – шнур, мотузка

Авус – цілком кінець, смерть (в цьому сенсі)

Лумар, лумера – числа, хата (в цьому сенсі)

Інак – інакше

Торбеї — бідняки

Най – нехай

Грешний, гречний – чемний

Аєк – аякже

Песєта – собачата малі або діти (якщо в лайливій формі – саме в цьому творі)

Гаман –

Гейби – ніби

Дознаки – ніби, схожо

Ймитися – припіднятися

Лісничка – яблуня або грушка, виплекана з дички

Лігма – похилилася

Арнарія – жіночі статки

Корньитися, корнєтися – будитися

Голаки –

Маржинка – худоба

Порунтати — зрушити

Йкас – якась